

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XVII. Responso ad ea, quae objiciuntur de oleo sacro, & de mystica vnctione eorum, qui baptizantur, & qui authores Iustino, quem Magdeburgenses requireba[n]t, antiquiores de his meminerint, & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

Responsio ad ea, quæ obijciuntur de oleo sacro, & de mystica vñctione eorum, qui baptizantur, & qui authores, Iustino, quem Magdeburgenses requirebant, antiquiores, de his meminere: & de transubstantiatiõe, quã in Iustino falsa interpretatione eludunt Centuriatores, contra rationem omnĩs philosophiæ diuinæ & humanæ. Cap. 17.

Sed tempus est, vt respondeamus ad alia crimina, quæ in locum alium congefferunt. Quòd in his epistol. Multi, inquit, traduntur ritus de oleo consecrato, de vngendis baptizatis, de confirmandis, de Missæ celebratione, nè fiat alio loco. Deindè subiungunt, Sed non accepisse hos ritus Apostolos à Christo, testem esse Iustinum, quia non meminit in apologia secunda.]

Quia sic legebant Magd. in epist. 3. Clem. de baptizandis oleo primùm sacro vngendis, & de celebrando in locis sacris, hæc Apostoli à Dño acceperunt, & nobis tradiderunt: hæc nos docemus: & rursus de confirmandis baptizatis, vt à beato Petro acceperunt: & cæteri sancti Apostoli, præcipiente Domino, docuerunt: cogitârunt, necesse esse, si hos ipsi ritus tenere nollêt, aut negandos sibi esse Apostolos, aut has epistolas. Maluerunt negare epistolas, vt serpens callidior cunctis animantibus terræ, eis persuasit. Sed videamus, quàm bellè, qui eos decepit, instruxit. Sed nõ accepisse, inquit, hos ritus Apostolos à Christo, testem esse Iustinum, qui non meminit in 2. apologia. Ergò si Iustinus meminisset, actum erat de dogmate Luteri. Iam eius discipuli Magd. Apostolicos ritus vñctionis sacræ, confirmationis, ac consecrationis ecclesiarum nobiscùm tenerent. Credimus hoc, an nõ? imò maximè, si tamen reliqua teneant, de quibus in illa ipsa apologia idem Iustinus, sicut Apostoli tradiderunt, meminit, vt de vera mutatione panis in corpus Christi verum. sic enim ait, Non vt communem panem, neque communem potum hæc sumimus: sed quomodò per verbum Dei incarnatus Iesus Christus Saluator noster carnem & sanguinè pro salute nostra habuit, sic & alimentum per precationem verborum eius consecratum, ex quo, mutatione facta, sanguis & carnes nostræ nutriuntur, illius incarnati Iesu carnem & sanguinem esse didicimus. deindè subiungit Iustinus: Nam Apostoli in scripturis suis, quæ vocantur euangelia, sic sibi mandâsse Iesum tradiderunt. At verò si hoc non tenent, quis credat reliquos ritus sacros, si de eis Iustinus meminisset, fuisse probaturos? Sed videamus obiter, quæ acuta interpretatione, ex intima philosophia deprompta, testimoniũ Iustini de vera mutatione mystica panis in corpus Christi, quæ iam trito vocabulo transubstantiatio dicitur, eludant in eadem secunda centuria, & eodem capite 7. vbi has epistolas, quas defendimus, negant. Ignotũ etiam, inquit, fuit ecclesiæ huius seculi commentũ de transubstantiatiõe. Et si enim dicit Iustinus, quæ mutata nutrit nostras carnes & sanguinè, tamen eò solũm re-

De argumẽtatione Magde. nõ meminit de his ritibus Iustinus, ergò Pontifices nõ acceperũt eos ab Apostolis.

Quam crassè, & falsò eludant Magde. quæ Iustinus de vera mutatione panis in corpº Christi scripsit.

spicit, atque id agit, ut hunc panem & calicem, quibus accedit hoc verbum Christi, ab alijs vſitatis cibis & poculis, quibus corpora nutriuntur, discernat. Sic isti interpretati sunt verbū mutationis, quō Iustinus philosophus vſus est. Sed quæram à Peripateticis; Magdeburgensibus, est ne hæc mutatio, secundum quantitatem, an secundum locum, an secundum qualitatem?

Quo Magdeb. variatione etiam naturalis philosophia redarguatur in suo commento de substantia panis in sancta Eucharistia

Non enim sunt plures, quæ, manente subiecto, fiant mutationes, an nihil horum? nihil horum respondebunt, ne se omnis philosophiæ, & diuinæ & humanæ præsertim ignaros ostendant. Est igitur mutatio secundum subiectum ac substantiam. Quæro rursus, naturalisne est hæc mutatio, an supra naturam? supra naturam, dicent. Si igitur supra naturam est, quæ fieri potest, ut remaneat materia, quæ in mutatione secundum subiectum, maximè & præpriè est secundum naturam susceptiua generationis & corruptionis: ut princeps philosophorum in priore libro de generatione tradit: fit igitur totius subiecti ac substantiæ mutatio supra naturam, & diuina: quæ à Græcis eisdemque antiquis Patribus dicta est μεταποίησις ἢ μεταστοιχείωσις, à Latinis Patribus transmutatio, aut transubstantiatio. Sed de transubstantiatione scripsit nuper valde acutè, eruditè ac præ Nicolao Sanderus Anglus, cuius librum cum magna voluptate atque admiratione ingenij & pietatis eius dudum legi, ab amico eius optimo mihi dono oblatum. Sed agere reuerſi, vnde digressi sumus, videamus de illis ritibus, quinam authores, Iustino antiquiores, meminerint. Meminit enim Clemens Apostolorum discipulus, nō in ea epist. quam isti negant, sed in libris de Apostolicis constitutionibus: quos non credo Magdeburgenses negare ausuros, ne tam multis & tam antiquis, eisdemque grauissimis authoribus tum Græcis, tum Latinis repugnare videantur, qui illorum autoritate ac doctrina in libris suis vſi sunt, multa ab illis mutuati, quæ sunt in ijs ipsis libris à me Græcè editis, in prologo notata & obseruata, & si non omnia, illinc perat, qui volet: satis sit nūc, authorum nomina recensere, si fortè nubem testium reuereantur, Dionysij Arcopagiti, Ignatij, Polycarpi, Nicenæ Synodi, Athanasij, Euthalij, Procli Constantinopolitani, Cyrilli Hierosolymitani, Petri Alexandrini, Basilij, Gregorij Nysseni, Epiphaniij, Sophronij Hierosolymitani, Hieronymi, Cyrilli Alexandrini, Damasceni, Anastasij Antiocheni, secundæ Synodi Nicenæ, & octauæ Constantinopolitanæ, & aliorum quos prætereo. De vñctione ergo eorum, qui baptizantur, meminit Clemens lib. 3. cap. 15. Diaconus, inquit, vnget primū eorum, qui baptizantur, frontem oleo sancto: caput verò vnget Episcopus, ut olim sacerdotes & Reges prius vngebantur: non quidem quod ij, qui baptizantur, eligantur ad sacerdotium: sed eliguntur, inquit, ut à Christo Christiani, regale sacerdotiū, gens sancta, ecclesia Dei, columna & firmamentum sponsi, super quos inuocatum est nomen nouum. & cap. 17. Oleum, inquit, est pro spiritu sancto. vnde August. lib. 15. de Trinitate. Quoniam, inquit, vnxit eum Deus spiritu S. non utique oleo visibili, sed dono gratiæ, quod visibili significatur vnguento, quo baptizatos vnget

Qui patres antiqui vſi sint autoritate & doctrina librorū Clementis de constitutione apost.

Constitutio apost. de vngendo oleo in baptismo.

inquit, vnget primū eorum, qui baptizantur, frontem oleo sancto: caput verò vnget Episcopus, ut olim sacerdotes & Reges prius vngebantur: non quidem quod ij, qui baptizantur, eligantur ad sacerdotium: sed eliguntur, inquit, ut à Christo Christiani, regale sacerdotiū, gens sancta, ecclesia Dei, columna & firmamentum sponsi, super quos inuocatum est nomen nouum. & cap. 17. Oleum, inquit, est pro spiritu sancto. vnde August. lib. 15. de Trinitate. Quoniam, inquit, vnxit eum Deus spiritu S. non utique oleo visibili, sed dono gratiæ, quod visibili significatur vnguento, quo baptizatos vnget

ungit ecclesia. & lib. 7. idem Clemens de benedictione olei sacre vnctionis: Benedicitur, inquit, hoc ab Episcopo in remissionem peccatorum ac preparationem baptismi. hic enim inuocat ingenitū Deum patrem Iesu Christi, omnis naturæ corporeæ & spiritualis Regem, vt sanctificet oleū in nomine Domini Iesu: tribuatq; ei gratiam spiritualem, & vim efficientem remissionem peccatorum, ac preparationem confessionis baptismi: vt is qui vngitur, remissa omni impietate, dignus baptismo secundum vnigeniti præceptum efficiatur. Hæc est Apostolica traditio de oleo consecrato mysticæ vnctionis eorum, qui baptizantur, à Clemente Rom. Apostolorū discipulo, literis mandata: quam vsq; in hodiernum diem cunctus Oriens & Occidens summa religione tenet ac seruat. Item Dionysius Areopagita in ecclesiastica Hierarchia, capit. de baptismo, non solum de oleo sancto vnctionis meminit, & quomodo fiat vnctio, sed quid etiam mysticè significet, ita diuinè interpretatur, vt sicut idem de mysterio baptismi ait, tamen nihil diuinius haberet hæc Symbolica vnctio, à sanctis Apostolis, vt à Domino acceperunt, tradita: tamen esset sancta, quod sicut illa corporis ablutio significat in ænigmate vitam repurgari, omnesq; sordes ac labes eius elui, sic oleum vnctionis, eum qui baptizatur, significat, inquit, ad certamen ac sacrum pugillatum vocari sub Christo agonotheta, qui, vt Deus, certamen instituit: vt sapiens, leges certandi dedit: vt bonus, præmium proposuit victoribus. Eandem rationem mysticam secutus Ambrosius in lib. 1. de Sacramentis, cap. 2. Venimus, inquit, ad fontem: vnctus es quasi athleta Christi, quasi luctamen huius seculi luctaturus: professus es luctaminis tui certamina. Sed cum Magdeburgenses & ceteri Luteranorum magistri non vocent ad luctam & certamen, in quo, vt B. Petrus ait, probatio fidei multo preciosior inueniatur auro, quod per ignem probatur, sed ad fidem nudam & solam, visum est illis, & ei qui illos decepit, non opus esse oleo isto vnctionis: nec esse ab Apostolis traditum, sed ab heretico & nudiustertius inuentum, & in ecclesiam Catholicam introductum. Item apud August. de Sacramento Chrisimatis frequens mentio est psal. 132. tomo 7. contra literas Petiliani lib. 2. cap. 4. Tomo 9. in Ioan. tractatu 18. tomo 7. de baptismo contra Donat. lib. 3. cap. 16. & lib. 6. cap. 19. & ca. 20. Sed producamus nos alium testem, & quidem sanctissimum, & Apostolicarum traditionum peritissimum. is est Cyrillus Hierosolymitanus, qui Catecheses 18. scripsit, de quibus B. Hieronymus in scriptoribus ecclesiasticis meminit. In 2. igitur Catechese illarum quinq; quas mystagogicas appellauit, describens ritus mysticos eorum, qui baptizantur, & eos alloquens: Postea (inquit) exuti, vncti estis oleo exorcismis sanctificato, à summo capite vsq; ad imas partes corporis: facti estis participes bonæ oliuæ, qui est Iesus Christus: excisi enim ex oleastro, inserti estis in bonam oliuam, factiq; participes pinguedinis veræ oliuæ. Deinde subiungit: Oleum igitur exorcismis sanctificatum, symbolum erat participatiōis pinguedinis Christi: quod omne vestigiū contrariæ operationis

*Constitutio
Apost. de be-
nedictione olei
sacra vnctio-
nis.*

*Quod ritū vn-
ctionis olei cū-
ctus Oriens
& Occidens
teneat.*

*Theoria diu-
na mystica
vnctionis olei
ex Dionysio
Areopag.*

*Ambrosius de
vnctione olei.
Quam bene
cohereat cum
sola fide, quæ
Luterani in
iustificatione
sua profitemur,
non habere
eos mysticam
vnctionem olei.
I. Pet. 2.*

I. Cor. II.

nis fugat. sicut enim insufflationes & inuocatio nominis Dei, instar flammæ vehementissimæ, vrunt & fugant dæmones: sic oleum exorcismis sanctificatum, tantam vim per inuocationem Dei & orationem accipit, vt nō solum vestigia peccatorum vrendo deleat, sed etiam dæmones fuget. Postea scribit idem Cyrillus de baptismo ipso, quomodo fiat, & quæ vis eius, & quid illæ mersiones significant. & in extrema parte, vt admoneret, quæ de oleo vntionis & reliquo ritu baptizandi scripserat, tenenda ac seruanda esse, vt ab Apostolis tradita, repetens quæ Paulus in priore epist. ad Corinthios de traditionibus scripsit, Laudo vos, inquit, quod semper mei memores estis, & traditiones, quas tradidi vobis, tenetis. Dicam iterum, quod antea, Dionysium secutus, dixi: Licet nihil aliud diuinius in oleo isto vntionis esset, præter id, quod mysticè docet, vt Cyrillus interpretatus est, inferi scilicet eum, qui baptizatur, in oliuam bonam, id est, in Christum, fieriq; participem pinguedinis illius, an non sanctus hic ritus esse & haberi deberet? verum quia sciebat serpens, qui istos decepit, etiam pueri Luteranorum in bonam oliuam inferuntur, cum baptizantur, tamen excindi eos postea ex oliua, & rursus in oleastrum vetus, vnde prius excisi fuerant, inferi, facile ipsis persuasit, oleum istud vntionis repudiare, & abijcere vt inane & nullius vsus. nulla enim ratione illis postea conuenit, siue ipsum

Nihil refert eiusdē mysterij plures esse theorias.

Nihil refert aliū ritū in alijs ecclesijs esse vngendi vel totū corpus, vel partes.

oleum ad certamen vocari significet, siue ad participationem bonæ oliuæ. nihil enim refert, vnus mysterij plures esse & varias theorias ac mysticas interpretationes, vt in scripturis sanctis fieri solet. immo illud quoque obseruandum est, non referre, quod non vno & eodem per omnia ritu atque cæremonia, oleum vntionis in omnibus ecclesijs Orientis & Occidentis adhibeatur: non enim hoc necesse est. Satis est, oleum vntionis adhiberi ad baptismum, qui in ecclesia & ecclesiasticè administratur, siue totum corpus vngatur, vt apud Cyrillum Hierosolym. & Dionysium *πρωτόμυα*, siue partes quædam corporis, vt apud Clementem, qui est ecclesiæ Roman. ritus, sicut pueri in alijs ecclesijs toti merguntur, in alijs caput tantum aqua perfunditur.

De Apostolica traditione mysticæ vntionis baptizatorum, quæ confirmatio dicitur, & de figura eius in veteri testamento, auctore Cyrillo Hierosolymitano: & quid de eo Ioannes in epistola canonica dixerit, & Esaias prophetauerit, ex eodem Cyrillo auctore: & cur Satanas persuaserit Luteranis negare hoc sacramentum: & quid hoc ipsum sacramentum operetur, & de locis Apostoli ad hoc sacramentum pertinentibus: & quomodo eos, qui hoc sacramentum acceperunt, variè appellet idem Apostolus, vntos, signatos, confirmatos, perfectos: Item demonstratio ex prophetia Esaiæ, quod scripturam necessariò neget, qui hoc sacramentum negat. Cap. 18.

De